

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
DEAN SPIELMANN
prednesené 18. decembra 2025¹

Spojené veci C-424/24 a C-425/24

ZD

proti

Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC),

Comitato Olimpico Nazionale Italiano (CONI),

Procura federale presso la Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC),

Collegio di garanzia dello sport presso il Comitato Olimpico Nazionale Italiano (CONI),

Corte federale d'appello presso la Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC) (C-424/24)

a

MI

proti

Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC),

Comitato Olimpico Nazionale Italiano (CONI) (C-425/24)

[návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podal Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Disciplinárna sankcia uložená orgánmi športového súdnictva – Dočasný zákaz výkonu činnosti člena správnej rady alebo generálneho riaditeľa futbalového klubu – Vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje právomoc správneho súdu zrušiť sankciu a umožňuje priznať iba náhradu škody – Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ – Účinná súdna ochrana – Články 45 a 56 ZFEÚ – Voľný pohyb pracovníkov a slobodné poskytovanie služieb“

Úvod

1. Profesor François Rigaux vo svojom všeobecnom kurze medzinárodného práva súkromného na Akadémii medzinárodného práva v Haagu vysvetľuje, že v športovom právnom poriadku existencia faktického monopolu športových orgánov vnáša do akceptácie pravidiel stanovených týmito orgánmi prvok donútenia, ktorý dáva týmto pravidlám právnu silu. Situácia osôb, ktoré sa

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

rozhodli podriaďiť sa im, je tak podľa neho porovnateľná so situáciou „medziplanetárneho cestovateľa“, ktorý „aby mohol pristáť na Mesiaci alebo na Marse, musí sa podvoliť podmienkam gravitácie alebo teploty a naplniť svoje potreby kyslíka pomocou vhodného vybavenia“².

2. Právna povaha „športových“ pravidiel znamená, že orgán alebo orgány, ktoré majú faktický monopol, majú právomoc sankcionovať ich porušenie, najmä uložením disciplinárnych sankcií. Táto osobitosť športového právneho poriadku tvorí jadro prejednávanej veci.

3. Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) sa vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania pýta Súdneho dvora, či sú s právom Únie zlučiteľné niektoré právne ustanovenia, ktoré v Taliansku vymedzujú výkon sankčnej právomoci, ktorou disponujú športové zväzy voči osobám patriacim do ich pôsobnosti.

4. Súdny dvor sa bude musieť vyjadriť predovšetkým k otázke, či súdne preskúmanie, ktoré môže viesť iba k priznaniu náhrady škody spôsobenej osobám, ktorým boli uložené disciplinárne sankcie, je v súlade s právom na účinnú súdnu ochranu vyplývajúcim z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

Právny rámec

Právo Únie

5. V prejednávaných veciach je relevantný článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, ako aj články 45, 56, 101 a 102 ZFEÚ.

Talianske právo

Ústava

6. Článok 2 Costituzione della Repubblica Italiana (talianska Ústava) (ďalej len „Ústava“)³ uvádza:

„Republika uznáva a zaručuje nedotknuteľné práva človeka ako jednotlivca a ako člena spoločenských zoskupení, v ktorých realizuje svoju osobnosť, a vyžaduje plnenie povinností politickej, ekonomickej a sociálnej solidarity, od ktorých sa nemožno odchyliť.“

7. Podľa prvého odseku článku 18 tejto Ústavy:

„Občania majú právo slobodne sa združovať bez povolenia na účely, ktoré jednotlivcom nezakazuje trestný zákon.“

8. Článok 24 uvedenej Ústavy v prvom odseku stanovuje:

„Každý môže konať pred súdom na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.“

² RIGAUX, F.: Les situations juridiques individuelles dans un système de relativité générale. Cours général de droit international privé. In: *Recueil des cours de l'Académie de La Haye en ligne*, Brill, Nijhoff, vol. 213, 1989, s. 67.

³ GURI č. 298 z 27. decembra 1947.

9. Podľa prvého odseku článku 103 tej istej Ústavy:

„Štátna rada a ostatné orgány správneho súdnictva majú právomoc zabezpečiť ochranu oprávnených záujmov a v osobitných veciach stanovených zákonom aj subjektívnych práv voči verejnej správe.“

10. Podľa článku 113 talianskej Ústavy:

„Proti aktom verejnej správy je vždy prípustná súdna ochrana práv a oprávnených záujmov na všeobecných alebo správnych súdoch.

Túto súdnu ochranu nemožno vylúčiť ani obmedziť na osobitné opravné prostriedky alebo na určité kategórie aktov.

Zákon určuje súdne orgány, ktoré môžu zrušiť akty verejnej správy v prípadoch a s účinkami, ktoré stanovuje zákon.“

Správny súdny poriadok

11. Článok 1 codice del processo amministrativo (Správny súdny poriadok), schválený decreto legislativo č. 104 (legislatívny dekrét č. 104)⁴, z 2. júla 2010 v odseku 1 uvádza:

„Správne súdnictvo zaručuje úplnú a účinnú ochranu podľa zásad vyplývajúcich z Ústavy a európskeho práva.“

12. Článok 30 tohto poriadku v odseku 6 stanovuje:

„Správny súd má výlučnú právomoc rozhodovať o všetkých návrhoch na náhradu škody vyplývajúcej z porušenia oprávnených záujmov alebo, v oblastiach, ktoré patria do jeho výlučnej pôsobnosti, subjektívnych práv.“

13. Článok 133 uvedeného poriadku obsahuje okrem iného odsek 1, podľa ktorého:

„Ak zákon neustanovuje inak, správny súd má výlučnú právomoc rozhodovať:

...

z) spory týkajúce sa aktov Comitato olimpico nazionale italiano [Taliansky národný olympijský výbor (CONI)] alebo športových zväzov, ktoré nie sú vyhradené orgánom športového súdnictva, s výnimkou sporov týkajúcich sa majetkových vzťahov medzi klubmi, zväzmi a športovcami.“

⁴ GURI č. 156 zo 7. júla 2010, s. 1.

Zákon č. 280/2003

14. Decreto-legge n° 220 recante disposizioni urgenti in materia di giustizia sportiva (zákonný dekrét č. 220 o naliehavých ustanoveniach v športovom súdnictve)⁵ z 19. augusta 2003, bol zmenený na zákon zákonom legge n. 280, conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge n. 220, recante disposizioni urgenti in materia di giustizia sportiva (zákon č. 280, ktorým sa zákonný dekrét č. 220 o naliehavých ustanoveniach v športovom súdnictve v znení zmien mení na zákon)⁶ zo 17. októbra 2003 (ďalej len „zákon č. 280/2003“).

15. Články 1 až 3 zákona č. 280/2003 znejú takto:

„Článok 1 – Všeobecné zásady

1. Repubblica uznáva a podporuje autonómiu národného športového poriadku ako výrazu medzinárodného športového poriadku na čele s Medzinárodným olympijským výborom.

2. Vzťahy medzi športovým poriadkom a poriadkom Republiky sa riadia zásadou autonómie, s výnimkou prípadov, keď sú subjektívne situácie súvisiace so športovým poriadkom relevantné pre právny poriadok Republiky.

Článok 2 – Autonómia športového poriadku

1. V súlade so zásadami uvedenými v článku 1 zodpovedá výhradne športový poriadok za úpravu otázok týkajúcich sa:

- a) dodržiavania a uplatňovania regulačných ustanovení, organizačných ustanovení a ustanovení stanov národného športového poriadku a jeho súčastí s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie športových činností;
- b) správania patriaceho do disciplinárnej oblasti a ukladania a uplatňovania príslušných športových disciplinárnych sankcií.

2. Vo veciach uvedených v odseku 1 sú kluby, asociácie, pridružené subjekty a členovia povinní obracať sa v súlade ustanoveniami stanov a predpismi [CONI] a športových zväzov... na orgány športového súdnictva...

...

Článok 3 – Pravidlá pôsobnosti a prechodné ustanovenia

1. Po vyčerpaní všetkých stupňov športového súdnictva a bez toho, aby bola dotknutá právomoc všeobecných súdov v majetkových vzťahoch medzi klubmi, asociáciami a športovcami, sa všetky ostatné spory týkajúce sa aktov [CONI] alebo športových zväzov, ktoré nepatria od výlučnej právomoci orgánov športového súdnictva podľa článku 2, riadia Správnym súdnym poriadkom. Tým nie sú dotknuté ustanovenia prípadných rozhodcovských doložiek obsiahnutých v stanovách a predpisoch [CONI] a športových zväzov v zmysle článku 2 ods. 2...

...“

⁵ GURI č. 192 z 20. augusta 2003, s. 4.

⁶ GURI č. 243 z 18. októbra 2003, s. 4.

Kódex športového súdnictva FIGC

16. Právnu úpravou, podľa ktorej boli uložené sankcie, o ktoré ide vo veci samej, je Codice di giustizia sportiva della Federazione Italiana Giuoco Calcio [Kódex športového súdnictva talianskej futbalovej federácie (FIGC)]⁷.

17. Podľa článku 2 ods. 1 tohto kódexu sa tento kódex vzťahuje okrem iného na „funkcionárov“, ktorí vykonávajú profesionálnu činnosť v oblasti športu, čo je kategória osôb, do ktorej nesporne patria ZD a MI.

18. Článok 4 uvedeného kódexu, nazvaný „Záväznosť všeobecných ustanovení“, stanovuje:

„1. Subjekty uvedené v článku 2 sú povinné dodržiavať Stanovy, Kódex, vnútorné organizačné pravidlá FIGC a ostatné predpisy zväzov a zásady fair-play, korektnosti a bezúhonnosti vo všetkých vzťahoch súvisiacich so športovou činnosťou.

2. V prípade porušenia povinností uvedených v odseku 1 sa uplatňujú sankcie stanovené v článku 8 ods. 1 písm. a), b), c) a g) a v článku 9 ods. 1 písm. a), b), c), d), f), g) a h).

...“

19. Popri iných sankciách článok 9 toho istého kódexu v odseku 1 písm. f) odkazuje na „diskvalifikáciu na určitú dobu v rámci FIGC s možnosťou požiadať o jej rozšírenie na [Úniu európskych futbalových zväzov (UEFA)]“.

20. Článok 31 Kódexu športového súdnictva FIGC, nazvaný „Porušenia v oblasti riadenia a hospodárenia“, v odseku 1 uvádza:

„Nepredloženie, pozmeňovanie alebo hoci aj čiastočné falšovanie pravosti listín alebo pravosti obsahu listín, ktoré požadujú orgány športového súdnictva, Commissione di vigilanza sulle società di calcio professionistiche [Komisia pre dohľad nad profesionálnymi futbalovými klubmi] a iné dozorné orgány zväzu, ako aj orgány príslušné na vydávanie licencií UEFA a FIGC, alebo poskytnutie nepravdivých, neúplných alebo čiastočných informácií, predstavuje správny delikt. Správnym deliktom je tiež konanie, ktoré má akýmkoľvek spôsobom obchádzať predpisy zväzov v oblasti riadenia a hospodárenia, ako aj nevykonanie rozhodnutí príslušných orgánov zväzov v tejto súvislosti. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie prísnejších sankcií stanovených predpismi UEFA v oblasti vydávania licencií alebo inými osobitnými predpismi, ako aj prísnejších sankcií, ktoré možno uložiť za ostatné skutky uvedené v tomto článku, sa klub, ktorý sa dopustí skutkov podľa tohto odseku, potrestá pokutou s napomenutím.“

Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

21. ZD a MI sú bývalý prezident a bývalý člen správnej rady spoločnosti Juventus F.C. SpA (ďalej len „Juventus“), ktorá je profesionálnym futbalovým klubom so sídlom v Taliansku.

⁷ Ktorý schválila Giunta Nazionale del CONI (Národná rada CONI) v súlade s článkom 7 ods. 5 písm. l) Statuto CONI (stanovy CONI), rozhodnutím č. 258 z 11. júna 2019.

22. Federazione Italiana Giuoco Calcio (Talianska futbalová federácia, ďalej len „FIGC“) je súkromnoprávne združenie so sídlom v Taliansku. Jeho cieľom je podpora a regulácia profesionálneho a amatérskeho futbalu v tomto členskom štáte. Je členom Medzinárodnej futbalovej federácie (FIFA) a Únie európskych futbalových zväzov (UEFA).

23. Comitato Olimpico Nazionale Italiano (Taliansky národný olympijský výbor, ďalej len „CONI“) je zase verejnoprávna organizácia so sídlom v Taliansku. Podľa vnútroštátneho súdu je táto organizácia poverená koordináciou činností rôznych talianskych športových zväzov.

24. Dňa 1. apríla 2022 Procura Federale Presso La Federazione Italiana Giuoco Calcio (Prokuratúra federácie pri FIGC, Taliansko) (ďalej len „prokuratúra federácie“), ktorá je orgánom FIGC príslušným vo veciach disciplinárneho stíhania, podala na Tribunale Federale nazionale (Súd národnej federácie pri FIGC, Taliansko) (ďalej len „súd federácie“) žalobu proti viacerým talianskym profesionálnym futbalovým klubom, vrátane Juventus, ako aj proti ich viacerým funkcionárom. Prokuratúra federácie obviňuje týchto funkcionárov okrem iného z porušenia zásad fair-play, korektnosti a bezúhonnosti uvedených v článkoch 4 a 31 Kódexu športového súdnictva FIGC. Funkcionárom ZD a MI vytýka konkrétne v podstate to, že sa zúčastnili na zavedení systému fiktívnych výnosov v celkovej výške viac ako 60 miliónov eur tým, že v účtovných výkazoch a súvahách Juventus za roky 2020 a 2021 urobili alebo schválili vyhlásenia, ktoré súbor transakcií prevodu športových služieb hráčov, a teda prestupov, nepravdivo prezentovali ako nezávislé transakcie. Podľa prokuratúry federácie totiž v skutočnosti išlo o výmenné transakcie s cieľom vyhnúť sa uplatneniu medzinárodného účtovného štandardu, ktorý sa na ne vzťahuje, a v konečnom dôsledku vykazať lepšie výsledky a väčší majetok, ako sú skutočné výsledky a majetok klubov zúčastnených na tomto systéme.

25. Rozhodnutím z 22. apríla 2022 súd federácie, ktorý je orgánom FIGC príslušným okrem iného vo veciach disciplinárnych sankcií, prijal rozhodnutie, ktorým oslobodil všetky fyzické a právnické osoby, na ktoré sa táto žaloba vzťahovala.⁸

26. Prokuratúra federácie podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Corte Federale d'appello presso la Federazione Italiana Giuoco Calcio (Odvolací súd federácie FIGC, Taliansko) (ďalej len „Odvolací súd federácie“).

27. Rozhodnutím z 27. mája 2022 Odvolací súd federácie potvrdil rozhodnutie súdu federácie⁹.

28. Dňa 24. novembra 2022 boli prokuratúre federácie doručené od štátneho prokurátora pri Tribunale di Torino (súd v Turíne, Taliansko) kópie dokumentov nachádzajúcich sa v spise trestného konania, ktoré paralelne začala štátna prokuratúra vo veci skutkov, na ktoré sa vzťahuje žaloba uvedená v bode 24 vyššie. Po tomto doručení sa prokuratúra federácie domnievala, že tieto dokumenty odôvodňujú podanie návrhu na čiastočné preskúmanie na Odvolací súd federácie.

29. V januári 2023 prijal Odvolací súd federácie rozhodnutie, v ktorom vyhovel návrhu prokuratúry federácie na preskúmanie.¹⁰ Týmto rozhodnutím okrem iného uložil ZD a MI disciplinárnu sankciu spočívajúcu v zákaze činnosti v rámci FIGC na dobu 24 mesiacov, spolu s požiadavkou o rozšírenie tohto zákazu na UEFA a FIFA. Tento zákaz, ktorý v praxi zahŕňa

⁸ Rozhodnutie č. 0128/TFNSD-2021-2022.

⁹ Rozhodnutie č. 0089/CFA-2021-2022.

¹⁰ Rozhodnutie č. 0063/CFA-2022-2023, vyhlásené 20. januára 2023 a uložené 30. januára 2023.

výkon akejkoľvek profesionálnej činnosti v oblasti, ktorá je v pôsobnosti FIGC, teda v oblasti profesionálneho alebo amatérskeho futbalu v Taliansku, neskôr disciplinárna komisia FIFA rozšírila na úroveň celého sveta.

30. Uvedené rozhodnutie napadli okrem iného ZD a MI na Collegio di Garanzia della Sport presso il Comitato Olimpico Nazionale Italiano (Garančná rada pre šport pri CONI, Taliansko) (ďalej len „Garančná rada pre šport“), ktorá je najvyšším súdom športového súdnictva.

31. Rozhodnutím z 8. mája 2023 Garančná rada pre šport zamietla odvolania, ktoré podali ZD a MI, pričom vyhovel odvolaniam podaným inými osobami a vrátila vec Odvolaciemu súdu federácie, aby tento mohol definitívne určiť disciplinárne sankcie, ktoré majú byť uložené.¹¹

32. Dňa 25. mája 2023 bolo vo vyššie uvedenom trestnom konaní vydané uznesenie o zastavení konania.

33. ZD a MI následne podali na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio), ktorý je vnútroštátnym súdom, žalobu proti rozhodnutiam, ktoré postupne prijali Odvolací súd federácie a Garančná rada pre šport v rozsahu, v akom sa tieto rozhodnutia vzťahujú na nich.

34. Vo svojom rozhodnutí vnútroštátneho súdu, ktorým bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, tento súd uvádza, v prvom rade, že ZD a MI vo svojich žalobách navrhujú hlavne, aby bola pozastavená a zrušená disciplinárna sankcia, ktorú im uložil Odvolací súd federácie, a až subsidiárne, aby bola nahradená škoda, ktorú im táto sankcia spôsobila. Podľa príslušných talianskych právnych predpisov tak, ako ich vykladá Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko), je však vnútroštátny súd povinný tieto dve žaloby zamietnuť ako „nepripustné pre nedostatok právomoci“ v rozsahu, v akom sa v nich navrhuje zrušenie týchto disciplinárnych sankcií.

35. V dvoch rozsudkoch zo 7. februára 2011¹² a zo 17. apríla 2019¹³ totiž Corte costituzionale (Ústavný súd, Taliansko) v podstate rozhodol, že články 2 a 3 zákona č. 280/2003 sa majú vykladať v tom zmysle, že priznávajú „orgánom športového súdnictva“, ktorými sú súd federácie, Odvolací súd federácie a Garančná rada pre šport, výlučnú právomoc rozhodovať o návrhoch na pozastavenie a zrušenie disciplinárnych sankcií uložených právnickým alebo fyzickým osobám, ktoré sú členmi alebo pridruženými subjektmi rôznych talianskych športových zväzov. Správny súd má zase podľa článku 133 ods. 1 písm. z) Správneho súdneho poriadku výlučnú právomoc na rozhodovanie sporov týkajúcich sa aktov CONI a talianskych športových zväzov, ktoré nie sú vyhradené „orgánom športového súdnictva“. K týmto sporom patria spory na základe žalôb, v ktorých osoby, ktorým boli uložené takéto disciplinárne sankcie, navrhujú po „vyčerpaní všetkých stupňov športového súdnictva“, aby ako vedľajšia otázka bola incidenčne preskúmaná zákonnosť týchto sankcií s cieľom získať „rovnocennú súdnu ochranu“ svojej „subjektívnej právnej situácie“ a svojich „oprávnených práv a záujmov“. Takáto ochrana môže mať iba formu peňažnej náhrady škody spôsobenej týmto osobám.

36. Ako vyplýva z tých istých rozsudkov, Corte costituzionale (Ústavný súd) zakladá tento výklad rôznych ustanovení zákona č. 280/2003, o ktoré ide, a Správneho súdneho poriadku na zistení, že tieto ustanovenia sú výsledkom „racionálneho vyváženia“, ktoré vykonal taliansky zákonodarca

¹¹ Rozhodnutie č. 40/2023.

¹² Rozsudok č. 49/2011 (GURI č. 8 zo 16. februára 2011, IT:COST:2011:49).

¹³ Rozsudok č. 160/2019 (GURI č. 27 z 3. júla 2019, IT:COST:2019:160).

v článku 1 zákona č. 280/2003 medzi zásadou účinnej a úplnej súdnej ochrany zakotvenou v článkoch 24, 103 a 113 Ústavy na jednej strane a potrebou zachovať autonómiu športového poriadku, ktorá je chránená podľa článkov 2 a 18 tejto Ústavy, na druhej strane. Súdna ochrana dotknutých osôb je tak účinne zabezpečená „športovým súdnictvom“, ktoré je osobitným výrazom „zväzového súdnictva“ v súvislosti s takými právnymi situáciami, ako sú tie, ktoré vyplývajú z ukladania disciplinárnych sankcií, ktoré sú relevantné pre „odvetvový právny poriadok“, ktorým je „športový poriadok“, ale nie pre „všeobecný právny poriadok“. Súčasne je účinná súdna ochrana „subjektívnej právnej situácie“ týchto osôb z hľadiska „všeobecného právneho poriadku“ naďalej zabezpečovaná správnymi súdmi.

37. V druhom rade vnútroštátny súd považuje za potrebné požiadať Súdny dvor o výklad práva Únie, aby mohol rozhodnúť tak o prípustnosti žalôb, ktoré podali ZD a MI, ako aj o ich dôvodnosti.

38. V treťom a poslednom rade vnútroštátny súd v podstate uvádza, že má pochybnosti o súlade zákona č. 280/2003 s právom Únie.

39. Za týchto okolností vo veci C-424/24 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa právo Únie, a najmä články 6 a 19 ZEÚ, vykladané s ohľadom na článok 47 Charty základných práv Európskej únie¹⁴ a článok 6 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd¹⁵] vo vzťahu k zásade účinnej súdnej ochrany vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vnútroštátne právo členského štátu, ako je ustanovenie článku 2 zákona č. 280/2003 tak, ako ho vykladá [vnútroštátna] judikatúra, vylučovalo po vyčerpaní všetkých stupňov národného športového súdnictva využitie formy súdnej ochrany priznávajúcej vnútroštátnemu súdu (v prejednávanej veci ide o správny súd) právomoc zrušiť športovú disciplinárnu sankciu a jej budúce účinky, ako aj predbežným opatrením pozastaviť účinky tejto sankcie, čím sa právomoc vnútroštátneho súdu v prípade, ak sa preukáže, že výkon disciplinárnej právomoci bol v konkrétnom prípade nezákonný, obmedzuje len na náhradu škody peňažnou formou?
2. Má sa právo Únie, a najmä články 6 a 19 ZEÚ, vykladané s ohľadom na články 47, 48 a 49 [Charty] a články 6 a 7 [EDLP], vykladať v tom zmysle, že s cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady zákonnosti, zásady *nullum crimen sine lege certa*, ako aj zásady spravodlivého procesu bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava, ako je ustanovenie článku 2 [zákona č. 280/2003] tak, ako ho vykladá talianska judikatúra, pri uplatnení zásady autonómie športového poriadku v súlade s tým, ako sa zakotvuje vo vnútroštátnom práve a vykladá v talianskej judikatúre, umožňovala [rozhodovacím orgánom] v rámci športového poriadku uložiť funkcionárovi športového klubu disciplinárnu sankciu spočívajúcu v zákaze výkonu profesionálnej činnosti v dôsledku porušenia pravidla [FIGC (článok 4 ods. 1 Kódexu športového súdnictva FIGC)], ktorý prostredníctvom všeobecného a neurčitého ustanovenia stanovuje, že všetci členovia a funkcionári sú povinní dodržiavať okrem stanov a iných predpisov zväzu aj zásady fair-play, korektnosti a bezúhonnosti?

¹⁴ Ďalej len „Charta“.

¹⁵ Podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“).

3. Má sa právo Únie, a najmä články 45, 49, 56, 101 a 102 ZFEÚ a článok 47 [Charty], vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava, ako je ustanovenie článku 2 [zákona č. 280/2003], umožňovala športovým orgánom uložiť disciplinárnu sankciu vo forme zákazu, ktorou sa vrcholovému funkcionárovi športového klubu pôsobiaceho na nadnárodnej úrovni zakazuje výkon profesionálnej činnosti na národnej a nadnárodnej úrovni na obdobie 24 mesiacov?“

40. Za tých istých okolností Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio) vo veci C-425/24 rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru v podstate rovnaké prejudiciálne otázky.

41. Písomné pripomienky predložili ZD, MI, CONI, FIGC, talianska vláda, portugalská vláda, ako aj Európska komisia.

42. Prednesy ZD, MI, CONI, FIGC, talianskej vlády a Komisie boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa konalo 17. septembra 2025.

Analýza

43. Na žiadosť Súdneho dvora sa tieto návrhy budú týkať výlučne prvej a tretej prejudiciálnej otázky. Najskôr sa budem zaoberať treťou otázkou a potom prvou.

O tretej otázke

44. Vo svojej tretej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 45, 56, 101 a 102 ZFEÚ¹⁶ majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby taká vnútroštátna právna úprava, o akú ide v tejto veci, umožňovala športovým orgánom uložiť funkcionárovi športového klubu disciplinárnu sankciu, ktorej účinkom je zakázať mu výkon jeho profesionálnej činnosti na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni na dobu 24 mesiacov.

O prípustnosti

45. Komisia a talianska vláda spochybňujú prípustnosť tejto otázky,¹⁷ keďže sa v podstate domnievajú, že vnútroštátny súd vo svojich návrhoch nevysvetlil súvislosť, ktorú vidí medzi ustanoveniami práva Únie, o ktorých výklad sa žiada, a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou na spory vo veci samej.

46. Podľa Komisie sa zdá, že spory vo veci samej nemajú cezhraničnú povahu. Podľa nej sa všetky okolnosti týchto vecí obmedzujú na územie Talianska, keďže ide o disciplinárne sankcie uložené talianskym funkcionárom, ktorí sú viazaní pracovnoprávnym vzťahom s talianskym futbalovým klubom a nevykonali svoje právo na voľný pohyb. Tieto sankcie spočívajú v „dočasnom zákaze výkonu činnosti v rámci FIGC na dobu 24 mesiacov, *spolu s požiadavkou o rozšírenie tohto*

¹⁶ Vnútroštátny súd sa odvoláva aj na článok 49 ZFEÚ týkajúci sa slobody usadiť sa. Súd by však mal túto otázku preformulovať bez zahrnutia tohto ustanovenia, keďže funkcie vedúcich pracovníkov vo futbalovom klube sa mi vzhľadom na ich osobitný charakter nezdajú byť činnosťami, ktoré by mohli byť vykonávané stále a nepretržite z miesta usadenia v členskom štáte určenia. Pozri rozsudok zo 7. septembra 2022, Cilevičs a i. (C-391/20, EU:C:2022:638, bod 54).

¹⁷ Hoci sa v písomných pripomienkach Komisie táto námietka neprípustnosti zrejme týka prvej prejudiciálnej otázky, Komisia na pojednávaní uviedla, že uvedená námietka sa v skutočnosti týka tretej otázky.

zákazu na UEFA a FIFA“. K prekážke voľného pohybu dotknutých funkcionárov by teda došlo až v okamihu, keď by UEFA alebo FIFA vyhovelí žiadosti FIGC o rozšírenie geografického rozsahu uvedených sankcií na európsku úroveň alebo úroveň celého sveta.

47. V tejto súvislosti treba poznamenať, že Súdny dvor už súhlasil s odpoveďou na otázky, ktoré mu boli predložené, v prípade, keď vzhľadom na svoj predmet alebo samotnú povahu *mohla mať* príslušná vnútroštátna právna úprava cezhraničné účinky.¹⁸ Tak je to v prípade predmetného talianskej právnej úpravy, ktorá medzi sankciami určenými na zabezpečenie dodržiavania týchto ustanovení stanovuje sankcie, ktoré môžu byť spojené s požiadavkou o rozšírenie v rámci UEFA a FIFA.

48. Na základe toho navrhujem, aby Súdny dvor zamietol túto námietku neprípustnosti.

O veci samej

49. Na úvod treba uviesť, že vnútroštátne ustanovenia, ktoré sú predmetom tejto otázky a ktoré sú obsiahnuté v Kódexe športového súdnictva FIGC, upravujú niektoré aspekty sankčnej činnosti tejto federácie. Tento kódex, ktorý vydalo súkromnoprávne združenie, ktorým FIGC je, schválil CONI. Táto verejnoprávna organizácia má totiž za úlohu posúdiť jeho súlad so zákonom, so Statuto Comitato Olimpico Nazionale Italiano (stanovy CONI)¹⁹, základnými zásadami, ako aj s usmerneniami a kritériami stanovenými národnou radou CONI.²⁰

50. Následne treba preskúmať otázky týkajúce sa zlučiteľnosti týchto ustanovení s pravidlami hospodárskej súťaže (články 101 a 102 ZFEÚ) v prvom rade a s pravidlami týkajúcimi sa voľného pohybu pracovníkov a služieb (články 45 a 56 ZFEÚ) v druhom rade. Najskôr je však vhodná jedna úvodná poznámka.

51. Podľa ustálenej judikatúry právo Únie upravuje športovú činnosť vtedy, ak predstavuje hospodársku činnosť. Ako Súdny dvor nedávno uviedol, iba osobitné pravidlá, ktoré boli na jednej strane prijaté výlučne z dôvodov nehospodárskej povahy a na druhej strane sa týkajú výlučne športu ako takého, treba považovať za pravidlá, ktoré nesúvisia s nijakou hospodárskou činnosťou.²¹ Je evidentné, že pravidlá týkajúce sa hospodárskeho riadenia profesionálneho športového klubu, ako sú pravidlá v tejto veci, nepatria do tejto kategórie, a preto nie sú vyňaté z pôsobnosti práva Únie.

52. Vzhľadom na článok 101 ZFEÚ sa zdá, že vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či také rozhodnutia prijaté súkromnoprávnymi združeniami organizujúcimi futbalové súťaže, ako je rozhodnutie o uložení dotknutej sankcie, treba kvalifikovať ako „rozhodnutia združení podnikov“ a či sa teda na ne vzťahuje zákaz zakotvený v tomto ustanovení.

¹⁸ Pozri napríklad rozsudok z 18. júla 2013, Citroën Belux (C-265/12, EU:C:2013:498, body 32 a 33).

¹⁹ Zmenené zo strany Consiglio Nazionale (Národná rada CONI) 21. novembra 2023, rozhodnutím č. 1745, ktorý schválil dekrétom Presidente del Consiglio dei Ministri (predseda Rady ministrov) 20. decembra 2023.

²⁰ Pozri článok 7 ods. 5 písm. l) stanov CONI.

²¹ Pozri rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company (C-333/21, ďalej len „rozsudok European Superleague“, EU:C:2023:1011, bod 84). To platí najmä pre pravidlá týkajúce sa vylúčenia zahraničných hráčov zo zloženia tímov zúčastňujúcich sa na súťažiach medzi reprezentáciami ich krajín alebo stanovenia kritérií pre umiestnenie používaných na výber športovcov zúčastňujúcich sa na súťažiach ako jednotlivci.

53. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že aby sa na dohodu, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup vzťahoval tento zákaz, musia byť spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a zároveň mať „za cieľ alebo za následok“ vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.²² Porušenie článku 101 ZFEÚ možno teda konštatovať len vtedy, ak sú splnené obe tieto podmienky.

54. Aj keby však vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide, predstavovala „rozhodnutie združenia podnikov“, zo spisu vôbec nevyplýva, že by z tejto právnej úpravy a sankcií, ktoré umožňuje uložiť, mohli vyplývať obmedzenia hospodárskej súťaže, či už z hľadiska cieľa alebo následku.

55. Táto právna úprava sa totiž týka ukladania disciplinárnych sankcií fyzickým osobám, akými sú funkcionári futbalových klubov. Nič v spise však neumožňuje predpokladať, že uloženie týchto sankcií môže mať nepriamo za následok vyradenie futbalového klubu, v ktorom sankcionovaní funkcionári vykonávali ich profesionálnu činnosť, zo súťaže. Vzhľadom na to nemožno dospieť k záveru, že uvedená právna úprava môže narušiť hospodársku súťaž medzi podnikmi.

56. Článok 102 ZFEÚ zase zakazuje zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu jedným alebo viacerými podnikmi, pokiaľ to môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Toto ustanovenie má teda zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže na úkor všeobecného záujmu, jednotlivých podnikov a spotrebiteľov sankcionovaním správania podnikov v dominantnom postavení, ktoré obmedzuje hospodársku súťaž na základe kvality alebo jej bráni a môže tak spôsobiť priamu alebo nepriamu škodu týmto subjektom.²³

57. Aj keby bolo v tomto prípade možné uznať, že FIGC a CONI možno kvalifikovať ako „podniky“ v zmysle práva hospodárskej súťaže, nevidím, na ktorom trhu by mali dominantné postavenie a mohli by ho zneužívať prostredníctvom výkonu svojej právomoci ukladať sankcie funkcionárom futbalových klubov.

58. Údajná neexistencia transparentných, jasných a presných hmotnoprávných kritérií upravujúcich výkon tejto sankčnej právomoci, na ktorú sa odvolávajú žalobcovia vo veci samej, preto v žiadnom prípade nepredstavuje problém z hľadiska článku 102 ZFEÚ.²⁴

59. Články 101 a 102 ZFEÚ preto podľa môjho názoru nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v prejednávanej veci.

60. V súvislosti s pravidlami Zmluvy o FEÚ upravujúcimi voľný pohyb je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry všetky ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa voľného pohybu osôb majú uľahčiť štátnym príslušníkom Únie vykonávanie zárobkovej činnosti akejkoľvek povahy na území Únie a bránia opatreniam, ktoré by mohli znevýhodňovať týchto štátnych príslušníkov, keď chcú vykonávať hospodársku činnosť na území iného členského štátu.²⁵ V dôsledku toho článok 45 ZFEÚ bráni každému vnútroštátnemu opatreniu, ktoré štátnym príslušníkom Únie zabraňuje vykonávať základnú slobodu zaručenú týmto článkom alebo robí jej výkon pre nich menej príťažlivým. To isté právne kritérium sa uplatňuje aj na slobodné poskytovanie služieb, ako je upravené v článku 56 ZFEÚ.²⁶

²² Pozri rozsudok zo 6. decembra 2017, Coty Germany (C-230/16, EU:C:2017:941, bod 22).

²³ Pozri rozsudok z 25. februára 2025, Alphabet a i. (C-233/23, EU:C:2025:110, bod 37 a citovaná judikatúra).

²⁴ Pozri rozsudok European Superleague (body 131 až 135).

²⁵ Pozri rozsudok zo 16. novembra 2023, Komisia/Holandsko (Prevod hodnoty dôchodkových práv) (C-459/22, EU:C:2023:878, bod 29).

²⁶ Pozri rozsudok z 12. septembra 2013, Konstantinides (C-475/11, EU:C:2013:542, bod 44).

61. V tejto súvislosti zdôrazňujem, že disciplinárne sankcie upravené v Kódexe športového súdnictva FIGC, uložené okrem iného funkcionárom talianskych profesionálnych futbalových klubov, môžu týmto funkcionárom brániť v prijatí ponúk zamestnania v iných európskych futbalových kluboch alebo v poskytovaní služieb týmto klubom. Za týchto okolností sa existencia prekážky voľného pohybu sankcionovaných funkcionárov v zmysle článkov 45 a 56 ZFEÚ sotva javí sporná.

62. Podľa ustálenej judikatúry však takúto prekážku možno napriek tomu pripustiť, ak sa preukáže, po prvé, že prijatie dotknutých opatrení je odôvodnené legitímnym cieľom všeobecného záujmu a, po druhé, že sú v súlade so zásadou proporcionality.²⁷

63. Pokiaľ ide o existenciu legitímneho cieľa všeobecného záujmu, je potrebné spresniť nasledujúce.

64. Zo spisu vyplýva, že článok 4 Kódexu športového súdnictva FIGC stanovuje povinnosť dodržiavať zásady fair-play, korektnosti a bezúhonnosti vo všetkých vzťahoch súvisiacich so športovou činnosťou, pod hrozbou sankcií upravených najmä v článku 9 tohto kódexu.

65. Prvé z týchto ustanovení sa tak týka konania, ktoré porušuje zásadu čestnej účasti na športových súťažiach, a v dôsledku toho zásadu rovnosti zaobchádzania so zúčastnenými klubmi.

66. Také konanie, akého sa dopustili žalobcovia vo veci samej,²⁸ umožňuje klubu, ktorého sú členmi, získať nezákonnú ekonomickú výhodu oproti ostatným klubom, ktoré sa zúčastňujú na tých istých súťažiach. Porušuje tak rovnosť podmienok účasti na týchto súťažiach medzi zúčastnenými klubmi. Sankčný mechanizmus zavedený dotknutou vnútroštátnou právnou úpravou má teda za cieľ zabezpečiť čestný a riadny priebeh športovej súťaže za podmienok, ktoré nie sú skreslené podvodom.

67. Osobne som presvedčený, že na takýto cieľ sa možno odvolávať na odôvodnenie prijatia dotknutej právnej úpravy, a to tým skôr, že Súdny dvor nedávno uznal, že „cieľ zabezpečiť regulérnosť športových súťaží je legitímnym cieľom všeobecného záujmu, ktorý môže sledovať športové združenie“²⁹.

68. Pokiaľ ide o otázku, či je dotknutá vnútroštátna právna úprava vhodná na zabezpečenie dosiahnutia tohto cieľa a nejde nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné, je potrebné poznamenať, že judikatúra Súdneho dvora zdôrazňuje, že voľná úvaha, ktorou disponujú orgány oprávnené ukladať sankcie, nesmie byť vykonávaná svojvoľne. Z tejto judikatúry okrem toho vyplýva, že združenia, ako je FIGC, sú oprávnené upraviť ukládanie sankcií v prípade porušenia pravidiel zakotvených v ich Kódexe športového súdnictva, ak sú tieto pravidlá a sankcie určené na zabezpečenie ich dodržiavania odôvodnené legitímnym cieľom všeobecného záujmu. Podľa Súdneho dvora však takéto sankcie možno pripustiť len pod podmienkou, že ich stanovenie sa riadi *transparentnými, objektívnymi, nediskriminačnými a primeranými kritériami*. Táto posledná požiadavka zahŕňa najmä zohľadnenie *špecifických okolností daného prípadu* pri určovaní výšky a trvania sankcií. Navyše musí byť možné podrobiť tieto kritériá *účinnému súdnemu preskúmaniu*.³⁰

²⁷ Pozri rozsudok zo 4. októbra 2024, FIFA (C-650/22; ďalej len „rozsudok FIFA“, EU:C:2024:824, bod 95).

²⁸ Pozri bod 24 vyššie.

²⁹ Pozri rozsudok FIFA (body 100 a 101).

³⁰ Pozri rozsudky European Superleague, (bod 257) a FIFA (bod 111).

69. Je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či právna úprava, o ktorú ide, je schopná zaručiť cieľ, ktorým je zabezpečiť čestný a riadny priebeh športovej súťaže a či nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

70. Chcem však zdôrazniť, že články 12 až 18 Kódexu športového súdnictva FIGC, ktoré sa nachádzajú v časti II tohto poriadku, nazvanej „Ukladanie sankcií“, možno považovať za úpravu vymedzujúcu sankčnú právomoc v súlade s požiadavkami uvedenej judikatúry.

71. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem Súdnemu dvoru, aby na tretiu otázku odpovedal tak, že články 45 a 56 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby taká vnútroštátna právna úprava, o akú ide v prejednávanej veci, umožňovala športovým orgánom uložiť funkcionárovi športového klubu disciplinárnu sankciu, zakazujúcu mu vykonávať jeho profesionálnu činnosť na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni na dobu 24 mesiacov, pokiaľ sú táto právna úprava a sankcie určené na zabezpečenie jej dodržiavania odôvodnené sledovaním legitímneho cieľa všeobecného záujmu a pokiaľ sa stanovenie týchto sankcií riadi transparentnými, objektívnymi, nediskriminačnými a primeranými kritériami. Rovnako ani články 101 a 102 ZFEÚ nebránia takejto vnútroštátnej právnej úprave.

O prvej otázke

72. Vo svojej prvej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 19 ZEÚ s prihliadnutím na článok 47 Charty³¹ vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá obmedzuje súdne preskúmanie takých disciplinárnych sankcií, o aké ide vo veci samej, vnútroštátnymi orgánmi spĺňajúcimi požiadavky kladené na „súdny orgán“ v zmysle práva Únie na incidenčné preskúmanie, ktoré môže v prípade nezákonnosti viesť výlučne k priznaniu peňažnej náhrady osobám, ktorým boli tieto disciplinárne sankcie uložené, čím sa vylučuje možnosť, aby príslušný súdny orgán zrušil takéto disciplinárne sankcie a v prípade potreby nariadil predbežné opatrenia v prospech dotknutých osôb.

O prípustnosti

73. Talianska vláda tvrdí, že táto otázka je neprípustná z dôvodu blížiaceho sa uplynutia účinku zákazu vyplývajúceho z rozhodnutí prijatých orgánmi vnútroštátneho športového súdnictva. Konkrétne táto vláda pripomína, že na jednej strane boli žalobcovia vo veci samej odsúdení na zákaz na obdobie 24 mesiacov a na druhej strane, že táto sankcia bola uložená Odvolacím súdom federácie rozhodnutím z 20. januára 2023, ktoré je okamžite vykonateľné. Z toho vyplýva, že predmetný zákaz uplynie 20. januára 2025, kedy by prejudiciálne rozhodnutie pravdepodobne ešte nebolo vydané. Zrušenie zákazu by tak už nemalo pre žalobcov vo veci samej skutočný význam, keďže účinky, ktoré sa prostredníctvom žaloby o neplatnosť snažili odstrániť, by už pominuli.

74. Je síce pravda, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora odôvodnením prejudiciálnej otázky nie je formulovanie poradných stanovísk k všeobecným alebo hypotetickým otázkam, ale potreba účinného vyriešenia sporu. Podľa Súdneho dvora by teda v prípade, ak by sa ukázalo, že

³¹ Článok 6 ZEÚ je všeobecným ustanovením, ktoré nie je relevantné na účely analýzy uvedených otázok [pozri rozsudok z 11. septembra 2025, Cairo Network a i. (C-764/23 až C-766/23; ďalej len „rozsudok Cairo Network“, EU:C:2025:691, bod 61 a citovaná judikatúra)].

žalobcovia vo veci samej skutočne stratili záujem na zrušení dotknutých rozhodnutí, prejudiciálne otázky by už neboli relevantné pre riešenie sporov, ktoré sú predmetom konania pred vnútroštátnym súdom, a Súdny dvor by musel konanie zastaviť.³²

75. Nedomnievam sa však, že v danom prípade to tak je. Okrem toho konštatujem, že počas pojednávania žalobcovia vo veci samej uviedli, že prípadné zrušenie dotknutého rozhodnutia vnútroštátnym súdom by umožnilo chrániť ich morálne záujmy tým, že by sa odstránili alebo aspoň minimalizovali dôsledky disciplinárnych sankcií na ich povesť.

O veci samej

76. Na úvod treba pripomenúť, že táto otázka sa týka niektorých ustanovení zákona č. 280/2003, ktorý formuluje základné zásady upravujúce vzťah medzi športovým poriadkom a štátnym právnym poriadkom.

77. Právny rámec stanovený touto právnou úpravou, ako ho vykladá talianska ústavná judikatúra, možno zhrnúť takto.

78. Zásada účinnej súdnej ochrany a právo na obhajobu zakotvené v Ústave boli v uvedenej právnej úprave „racionálne vyvážené“ so zásadou „autonómie športového poriadku“ vyplývajúcou z jej článkov 2 a 18. Toto vyváženie sa prejavuje zavedením „výhrady právomoci“ v prospech súdnych orgánov zriadených pri talianskych športových zväzoch a CONI, na základe ktorej majú tieto orgány výlučnú právomoc na zrušenie takých disciplinárnych sankcií, ako sú sankcie vo veci samej. Naproti tomu správne súdy zostávajú po vyčerpaní troch stupňov športového súdnictva príslušné na priznanie peňažnej náhrady dotknutým osobám v prípade nezákonnosti týchto disciplinárnych sankcií.

79. Vo svojich písomných pripomienkach talianska vláda tvrdí, že tento právny rámec definuje podstatnú črtu jej „národnej identity“ v zmysle článku 4 ZEÚ. Táto poznámka si podľa môjho názoru vyžaduje pripomenutie relevantnej judikatúry.³³

– O vzťahu medzi článkom 4 ods. 2 ZEÚ a článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ

80. Článok 4 ods. 2 ZEÚ stanovuje najmä, že Únia rešpektuje národnú identitu členských štátov, obsiahnutú v ich základných politických a ústavných systémoch.

81. Podmienky vzťahu medzi týmto článkom a článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ boli výslovne definované v rozsudkoch Maďarsko/Parlament³⁴ a Komisia/Poľsko (Nezávislosť a súkromný život sudcov)³⁵.

82. V týchto rozsudkoch Súdny dvor uviedol, že nemožno dôvodne tvrdiť, že požiadavky, ktoré ako podmienky pristúpenia a členstva v Únii vyplývajú z dodržiavania takých hodnôt a zásad zakotvených v článku 2 a v článku 19 ods. 1 druhom pododseku ZEÚ, ako je právny štát, účinná

³² Pozri najmä rozsudok z 22. júna 2023, État belge (Okolnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o návrate) (C-711/21 a C-712/21, EU:C:2023:503, bod 35 a citovaná judikatúra).

³³ Pre ešte úplnejšie pripomenutie tejto judikatúry pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Komisia/Poľsko (Preskúmanie judikatúry Súdneho dvora ultra vires – prednosť práva Únie) (C-448/23, EU:C:2025:165, body 61 až 69).

³⁴ Rozsudok zo 16. februára 2022 (C-156/21, ďalej len „rozsudok Maďarsko/Parlament a Rada“, EU:C:2022:97).

³⁵ Rozsudok z 5. júna 2023 (C-204/21, ďalej len „rozsudok Komisia/Poľsko“, EU:C:2023:442).

súdna ochrana a nezávislosť súdnictva, môžu mať vplyv na národnú identitu členského štátu v zmysle článku 4 ods. 2 ZEÚ. Z toho vyplýva, že toto ustanovenie, ktoré treba vykladať so zreteľom na ustanovenia rovnakej právnej sily, najmä články 2 a 19 ZEÚ, nemôže oslobodzovať členské štáty od povinnosti rešpektovať požiadavky, ktoré z nich vyplývajú. Aj keď teda podľa článku 4 ods. 2 ZEÚ Únia rešpektuje národnú identitu členských štátov, obsiahnutú v ich základných politických a ústavných systémoch, takže tieto štáty majú určitú mieru voľnej úvahy pri zabezpečovaní uplatňovania zásad právneho štátu, nijako z toho nevyplýva, že táto povinnosť dosiahnuť určitý výsledok môže byť odlišná v závislosti od členského štátu. Hoci totiž členské štáty majú odlišnú národnú identitu, ktorú Únia rešpektuje, uznávajú pojem „právny štát“, ktorý je spoločnou hodnotou ich vlastných ústavných tradícií a ktorý sa zaviazali neustále dodržiavať. Z toho vyplýva, že pri výbere svojho ústavného modelu sú členské štáty povinné rešpektovať požiadavky vyplývajúce z článku 2 a článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ tak, ako ich vykladá Súdny dvor.³⁶

83. V konečnom dôsledku je to práve zásada prednosti práva Únie, ktorá bráni prijatiu výkladu, ktorý by členským štátom umožňoval odvolávať sa na ustanovenia vnútroštátneho práva, hoci aj ústavnej povahy, aby zabránili uplatňovaniu ustanovení práva Únie. Prináleží Súdnemu dvoru, aby pri výkone svojej výlučnej právomoci vykladať právo Únie spresnil pôsobnosť zásady prednosti vo vzťahu k relevantným ustanoveniam tohto práva, takže táto pôsobnosť nemôže závisieť od výkladu ustanovení vnútroštátneho práva ani od výkladu ustanovení práva Únie, ktorý vykonal taký vnútroštátny súd, ako je napríklad Corte costituzionale (Ústavný súd), a ktorý nezodpovedá výkladu Súdného dvora.³⁷

84. Hoci teda niet pochyb o tom, že Talianska republika je oprávnená upraviť autonómny systém spravodlivosti, aby umožnila národným športovým zväzom chrániť ich výsady voči verejným orgánom, normatívne vyjadrenie takeéhoto systému nesmie porušovať právo na účinnú súdnu ochranu.

85. Pred preskúmaním, či v danom prípade došlo k takémuto porušeniu, je potrebné uviesť niekoľko úvodných poznámok k obsahu ochrany, ktorú článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ ponúka osobám podliehajúcim súdnej právomoci.

– O pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ

86. V rozsudku Associação Sindical dos Juízes Portugueses³⁸ Súdny dvor uviedol, že zásada účinnej súdnej ochrany práv osôb podliehajúcich súdnej právomoci vyplývajúcej z práva Únie, na ktorú sa odvoláva článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je potvrdená v článku 47 Charty. Toto konštatovanie viedlo Súdny dvor k spresneniu, v prvom rade, že uvedené ustanovenie Charty treba „náležite zohľadniť“ na účely výkladu článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ,³⁹ a v druhom rade, že právu na účinný prostriedok nápravy zaručenému v článku 47 Charty zodpovedá povinnosť uložená členským štátom v článku 19 ods. 1 druhom pododseku ZEÚ stanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, systém prostriedkov nápravy potrebných na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany.⁴⁰

³⁶ Rozsudky Maďarsko/Parlament a Rada (body 233 a 234), a Komisia/Poľsko (body 72 až 74).

³⁷ Pozri rozsudok Komisia/Poľsko (body 77 až 79).

³⁸ Rozsudok z 27. februára 2018 (C-64/16, EU:C:2018:117, bod 35).

³⁹ Pozri rozsudok z 2. marca 2021, A.B. a i. (Vymenovanie sudcov na Najvyšší súd – Odvolanie) (C-824/18, EU:C:2021:153, bod 143).

⁴⁰ Pozri rozsudok z 20. apríla 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311, bod 45).

87. Článok 47 Charty bol tak využitý na definovanie vecného obsahu povinnosti, ktorá vyplýva z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, a to v troch ohľadoch. Po prvé z *organického* hľadiska táto povinnosť vyžaduje, aby orgány, ktoré môžu vykladať alebo uplatňovať právo Únie, spĺňali požiadavky vyplývajúce z postavenia „súdneho orgánu“, akými sú požiadavky nezávislosti, nestrannosti a „súdu zriadeného zákonom“⁴¹. Po druhé z *procesného hľadiska* uvedená povinnosť vyžaduje, aby boli pred týmito orgánmi rešpektované rôzne záruky týkajúce sa „spravodlivého procesu“⁴². Po tretie v súvislosti s rozsahom súdneho preskúmania, z rozsudku vo veci Royal Football Club Seraing⁴³, vydaného po skončení písomnej časti konania v prejednávanej veci, ktorý bol predmetom živej diskusie na pojednávaní, vyplýva, že právo na účinný prostriedok nápravy zaručené v článku 47 Charty predpokladá, že uvedené orgány môžu vykonať *účinné súdne preskúmanie* aktov, opatrení alebo konaní, o ktorých sa tvrdí, že porušili práva alebo slobody osoby podliehajúcej súdnej právomoci. V tomto rozsudku Súdny dvor tiež definoval požiadavky, ktoré musí spĺňať toto súdne preskúmanie, aby ho bolo možné posúdiť ako *účinné*.⁴⁴ Tieto požiadavky majú určitý význam pre odpoveď, ktorú treba dať na prejednávajúcu prejudiciálnu otázku.

88. Pripomínam, že vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, išlo o vnútroštátne predpisy, ktoré priznávali rozhodcovským rozsudkom vydaným súdom tretieho štátu (Športovým arbitrážnym súdom) právnu silu rozhodnutej veci *inter partes* na území členského štátu a v dôsledku toho aj dôkaznú silu vo vzťahoch medzi účastníkmi sporu a tretími osobami. Keďže však súlad týchto rozsudkov s právom Únie nebol vopred preskúmaný súdom oprávneným podať na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania, vznikla otázka, či takéto vnútroštátne predpisy sú v súlade s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, vykladaným s prihliadnutím na článok 267 ZFEÚ a článok 47 Charty.

89. Podstata odôvodnenia, ktoré Súdny dvor vysvetlil vo svojej odpovedi, je zhrnutá v nasledujúcich troch bodoch.⁴⁵

90. Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ nevyžaduje priamy prostriedok nápravy umožňujúci jednotlivcom spochybniť tieto rozhodcovské rozsudky, pokiaľ vo vnútroštátnom súdnom systéme existuje možnosť dotknutých jednotlivcov dosiahnuť *incidenčne* účinné súdne preskúmanie týchto rozsudkov, ktorým sa zabezpečí dodržiavanie práv a slobôd, ktoré im zaručuje právo Únie.⁴⁶

91. Na to, aby bolo toto súdne preskúmanie účinné, nemusí sa nevyhnutne vzťahovať na všetky právne a skutkové otázky relevantné pre vyriešenie sporov, v ktorých boli uvedené rozsudky vydané, ale môže mať *obmedzenú povahu*. V každom prípade dotknuté súdy musia byť oprávnené overiť, či sú také rozsudky zlučiteľné so zásadami a ustanoveniami, ktoré sú súčasťou *verejného poriadku Únie* a ktoré sú relevantné v dotknutom spore, ako je voľný pohyb pracovníkov a slobodné poskytovanie služieb zakotvené v článkoch 45 a 56 ZFEÚ.⁴⁷

⁴¹ Pozri rozsudky z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, body 36); z 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Zotrvanie v sudcovskej funkcii) (C-718/21, EU:C:2023:1015, bod 58), a z 11. júla 2024, Hann-Invest a i. (C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 55).

⁴² Pozri najmä rozsudok z 28. novembra 2024, PT (Dohoda uzavretá medzi prokurátorom a páchatelom) (C-432/22, EU:C:2024:987, bod 70). Pozri rovnako v tejto súvislosti návrhy, ktoré som nedávno predniesol vo veci Sociedad Civil Catalana (C-523/24, EU:C:2025:889, body 112 až 121).

⁴³ Rozsudok z 1. augusta 2025 (C-600/23, ďalej len „rozsudok Royal Football Club Seraing“, EU:C:2025:617, bod 75).

⁴⁴ Rozsudok Royal Football Club Seraing (bod 86).

⁴⁵ Ako vyplýva z tohto rozsudku, toto odôvodnenie nadväzuje na rozsudok z 21. decembra 2023, International Skating Union/Komisija (C-124/21 P, EU:C:2023:1012).

⁴⁶ Rozsudok Royal Football Club Seraing (body 76 a 100).

⁴⁷ Rozsudok Royal Football Club Seraing (body 84 a 85).

92. Navyše, keď sa tieto sudy domnievajú, že tie isté rozsudky sú nezlučiteľné s týmito zásadami a ustanoveniami, musia mať tiež možnosť vyvodiť v rámci svojich príslušných právomocí a v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi ustanoveniami *všetky právne dôsledky, ktoré sú potrebné v prípade konštatovania takejto nezlučiteľnosti*.⁴⁸ Konkrétne v prípade, že ide o porušenie slobody pohybu, uvedené sudy musia mať nielen možnosť konštatovať toto porušenie a nariadiť náhradu škody, ktorú spôsobilo dotknutým jednotlivcom, ale aj možnosť *zrušiť* rozhodnutie postihnuté takýmto porušením.⁴⁹ Táto právomoc musí byť nevyhnutne sprevádzaná právomocou nariadiť *predbežné opatrenia*, ktoré umožnia zabezpečiť plnú účinnosť budúceho rozhodnutia vo veci samej, a to aj v prípade, keď tie isté sudy predložia Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania a prerušia konanie až do jeho odpovede.⁵⁰

93. Na rozdiel od toho, čo tvrdila talianska vláda na pojednávaní v prejednávanych veciach, rozsudok vydaný Súdnym dvorom v spojených veciach Cairo Network nezavádza výnimku z týchto zásad.

94. Vysvetlím to. Podľa tejto vlády z rozsudku Cairo Network vyplýva, že hoci účinnosť súdneho preskúmania vo všeobecnosti predpokladá, že vnútroštátny sudca má právomoc zrušiť všetky škodlivé dôsledky aktu alebo konania, ktoré je v rozpore s právom Únie, priznanie výlučne peňažnej náhrady škody môže byť odôvodnené, keď tak, ako v tomto prípade, by takéto zrušenie mohlo poškodiť verejný záujem.

95. Disciplinárne sankcie, o ktoré ide, ukladané fyzickým osobám, súvisia s udeľovaním trestných bodov v celkovom poradí futbalového klubu, ktorým boli tieto osoby zamestnané, v rámci talianskej národnej futbalovej ligy prvej divízie (séria A). Ak by bolo možné navrhnúť vnútroštátnemu súdu, aby zrušil alebo zmenil tieto sankcie alebo ich dokonca iba predbežne pozastavil, neistota týkajúca sa konečného poradia v tejto lige by pretrvávala po dobu nezlučiteľnú s požiadavkou určiť národné tímy kvalifikované na európske súťaže. Takáto situácia by zjavne poškodila kontinuitu talianskej futbalovej ligy.

96. V tejto súvislosti považujem za nevyhnutné pripomenúť nasledujúce. Je samozrejme pravda, že v rozsudku Cairo Network dospel Súdny dvor k záveru, že skutočnosť, že právomoc vnútroštátného súdu príslušného na preskúmanie žalôb podaných proti aktom týkajúcim sa pridelovania práv na používanie rádiových frekvencií je obmedzená na priznanie peňažnej náhrady nutne neznamena, že súdne preskúmanie vykonané týmto súdom nebolo účinné.⁵¹ Zároveň však platí, že na rozdiel od prejednávanych vecí bol tento rozsudok vydaný v oblasti, ktorú upravuje sekundárne právo Únie, najmä smernica v oblasti elektronických komunikácií⁵² a rozhodnutie (EÚ) 2017/899 o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii.⁵³

97. To nie je zanedbateľná skutočnosť. Podľa Súdného dvora totiž možnosť vnútroštátnych súdov zrušiť uvedené akty mohla brániť rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz, vyžadovanej rozhodnutím 2017/899, a tak narušiť riadne fungovanie 5G v Únii.⁵⁴

⁴⁸ Rozsudok Royal Football Club Seraing (bod 103).

⁴⁹ Rozsudok Royal Football Club Seraing (bod 104).

⁵⁰ Rozsudok Royal Football Club Seraing (bod 105).

⁵¹ Rozsudok Cairo Network (bod 83).

⁵² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349).

⁵³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady zo 17. mája 2017 (Ú. v. EÚ L 138, 2017, s. 131).

⁵⁴ Rozsudok Cairo Network (body 75 a 78).

98. Z toho vyvodzujem, že upravenie iba možnosti priznať peňažnú náhradu škody bez možnosti zrušiť nezákonný akt je odôvodnené, ak by takéto zrušenie mohlo narušiť niektorý z cieľov *príslušnej právnej úpravy Únie*, čo nie je tento prípad.

– *Záver k prvej otázke*

99. Z toho teda vyplýva, že disciplinárne sankcie, o aké ide v prejednávanej veci, musia byť preskúmateľné, hoci iba incidenčne, orgánmi, ktoré spĺňajú požiadavky kladené na „súdny orgán“ v zmysle práva Únie, pričom musí ísť o preskúmanie, ktoré sa týka zlučiteľnosti týchto sankcií so zásadami a ustanoveniami, ktoré sú súčasťou verejného poriadku Únie, a ktoré v prípade nezákonnosti vedie k ich zrušeniu.

100. Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú otázku tak, že článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá obmedzuje preskúmanie zákonnosti rozhodnutí, ktorými sa ukladajú také disciplinárne sankcie, o aké ide v prejednávanej veci, „súdny orgán“ v zmysle práva Únie, na incidenčné preskúmanie, ktoré môže v prípade nezákonnosti viesť výlučne k priznaniu peňažnej náhrady osobám, ktorým boli tieto sankcie uložené. Tieto súdy musia byť oprávnené zrušiť takéto sankcie a v prípade potreby nariadiť predbežné opatrenia, ktoré umožňujú zabezpečiť plnú účinnosť budúceho rozhodnutia vo veci samej.⁵⁵

101. Chcem zdôrazniť, že mnou navrhovaná odpoveď vychádza z predpokladu, že preskúmanie vykonávané talianskymi správnymi súdmi je jediným preskúmaním zákonnosti športových disciplinárnych sankcií, ktoré vykonávajú „súdne orgány“ v zmysle práva Únie. Ak by naproti tomu jeden z talianskych orgánov športového súdnictva, ktorého účinnosť preskúmania zákonnosti nie je v tomto prípade spochybnená, spĺňal všetky požiadavky kladené na „súdny orgán“, nebolo by možné konštatovať žiadne porušenie článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.⁵⁶

102. Považujem preto za užitočné venovať niekoľko úvah tejto problematike týkajúcej sa povahy talianskych orgánov športového súdnictva ako „súdneho orgánu“.

– *O postavení talianskych orgánov športového súdnictva ako „súdneho orgánu“*

103. Podľa ustálenej judikatúry už od rozsudku Vaassen-Göbbels⁵⁷ povaha „súdneho orgánu“ v zmysle článku 267 ZFEÚ predpokladá splnenie určitých podmienok, ktorými sú zákonný základ orgánu, jeho stála povaha, imperatívna povaha právomoci, kontradiktórna povaha konania, ktoré na ňom prebieha, uplatňovanie právnych predpisov týmto orgánom a jeho nezávislosť.⁵⁸

⁵⁵ Na pojednávaní CONI potvrdil, že zrušenie rozhodnutí orgánov športového súdnictva, ako je stanovené v článku 63 Kódexu športového súdnictva CONI, umožňuje strane, ktorá dosiahla konštatovanie nezákonnosti disciplinárnej sankcie správnym súdom, dosiahnuť, aby sa tieto orgány v tejto veci riadili rozsudkom tohto správneho súdu. Aj keby sa to potvrdilo, tento prvok mi nepripadá dostatočný na to, aby sa vylúčila nezlučiteľnosť dotknutých vnútroštátnych ustanovení s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty.

⁵⁶ V takomto prípade možno nanajvýš overiť, či vnútroštátne predpisy upravujúce procesné podmienky existujúceho prostriedku nápravy rešpektujú podmienky ekvivalencie a efektivity obsiahnuté v článku 47 Charty. Pozri rozsudok z 21. decembra 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037), ktorý som preskúmal v návrhoch, ktoré som predniesol vo veci AW „T“ (C-225/22, EU:C:2025:270, body 47 až 50).

⁵⁷ Rozsudok z 30. júna 1966 (61/65, EU:C:1966:39).

⁵⁸ Pozri naposledy rozsudok z 1. augusta 2025, Daka a i. (C-422/23, C-455/23, C-459/23, C-486/23 a C-493/23, EU:C:2025:592, bod 53 a citovaná judikatúra).

104. Požiadavka nezávislosti má vonkajší a vnútorný rozmer. Vnútorný rozmer sa zhoduje s pojmom „nestrannosť“ a jeho cieľom je rovnaký odstup od účastníkov sporu a ich príslušných záujmov vzhľadom na predmet sporu.⁵⁹ Podľa môjho názoru by práve nestrannosť talianskych orgánov športového súdnictva mala byť predmetom dôkladného preskúmania zo strany vnútroštátneho súdu.

105. Vzhľadom na okolnosti veci samej by takéto preskúmanie nemalo ignorovať právny rámec pre analýzu vyplývajúci z rozsudku Ali Riza a i. v. Turecko⁶⁰ vyhláseného Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)⁶¹.

106. Je potrebné pripomenúť, že základom vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, boli odvolania podané na rozhodcovský výbor Tureckej futbalovej federácie (TFF) proti rozhodnutiam, ktoré voči hráčom alebo futbalovým rozhodcom prijali výbor pre riešenie sporov (DRC) a disciplinárna komisia tejto federácie. Po zistení, že členov rozhodcovského výboru vymenovala Správna rada (Board of Directors) TFF, ktorá bola sama ako celok vymenovaná valným zhromaždením tej istej federácie (Congress), a že Správna rada pri výkone svojej vymenovacej právomoci disponovala širokou mierou voľnej úvahy, ESLP preskúmal v prvom rade otázku, či existujú dostatočné záruky toho, že členovia rozhodcovského výboru vykonávajú svoju funkciu bez vonkajšieho tlaku, a v druhom rade, či bol rozhodcovský výbor zložený z členov, ktorých možno považovať za nezávislých a nestranných voči profesijným organizáciám, ktoré sú účastníkmi týchto konaní.⁶²

107. V prvom rade ESLP usúdil, že členovia rozhodcovského výboru neboli chránení pred tlakom, najmä zo strany správnej rady, vzhľadom na existenciu určitých „silných organizačných a štrukturálnych väzieb“ medzi týmito dvoma orgánmi, ktoré svedčili o „značnom vplyve správnej rady na fungovanie rozhodcovského výboru“⁶³. Na podloženie tohto záveru ESLP zohľadnil tieto skutočnosti. Po prvé, hoci členovia tohto výboru požívali istotu zamestnania, dĺžka ich funkčného obdobia zodpovedala dĺžke funkčného obdobia členov správnej rady. Po druhé členovia rozhodcovského výboru mali právo na odmenu, ako aj náhradu cestovných výdavkov a príspevkov na ubytovanie, ktorých výšku určovala správna rada. Po tretie nebol stanovený žiadny osobitný postup v prípade, ak by účastníci napadli nezávislosť alebo nestrannosť člena rozhodcovského výboru.

108. V druhom rade ESLP konštatoval, že správna rada a valné zhromaždenie TFF boli obe väčšinou zložené zo zástupcov futbalových klubov, teda subjektov, ktoré sú nevyhnutne účastníkmi niektorých sporov patriacich do pôsobnosti rozhodcovského výboru.

109. Je potrebné pripomenúť, že podľa talianskej právnej úpravy je prijatie disciplinárnych sankcií uložených zo strany FIGC a CONI zverené dvom orgánom federácie (súd federácie a Odvolací súd federácie) a v poslednom stupni orgánu, ktorý nie je orgánom federácie (Garančná rada pre šport).

⁵⁹ Pozri rozsudok z 21. januára 2020, Banco de Santander (C-274/14, EU:C:2020:17, bod 61 a citovaná judikatúra).

⁶⁰ Rozsudok ESLP, 28. januára 2020, Ali Riza a i. v. Turecko (CE:ECHR:2020:0128JUD003022610).

⁶¹ Pripomínam, že článok 52 ods. 3 Charty spresňuje, že v rozsahu, v akom táto charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v EDLP, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Ako vyplýva z vysvetliviek k článku 47 Charty, druhý odsek tohto článku zodpovedá článku 6 ods. 1 EDLP. Súdný dvor musí teda dbať na to, aby výklad, ktorý poskytuje článku 47 druhému odseku, zabezpečil takú úroveň ochrany, ktorá neporušuje úroveň zaručenú článkom 6 ods. 1 EDLP, tak ako ho vykladá ESLP [pozri rozsudok z 15. júla 2021, Komisia/Poľsko (Disciplinárny režim sudcov) (C-791/19, EU:C:2021:596, bod 165 a citovaná judikatúra)].

⁶² Pozri ESLP, 28. januára 2020, Ali Riza a i. v. Turecko (CE:ECHR:2020:0128JUD003022610, § 209 a 217).

⁶³ ESLP, 28. januára 2020, Ali Riza a i. v. Turecko (CE:ECHR:2020:0128JUD003022610, § 216) (voľný preklad).

110. Pokiaľ ide o súd federácie a Odvolací súd federácie, právomoc vymenovať ich členov má Consiglio federale (Rada federácie)⁶⁴ a výkon tejto právomoci sa zdá byť vymedzený výlučne kritériom „špecifickej spôsobilosti a skúseností získaných v oblasti športu“⁶⁵. Riziko, že členovia týchto orgánov budú vystavení tlaku zo strany Rady federácie, môže zvyšovať skutočnosť, že dĺžka ich funkčného obdobia zodpovedá dĺžke funkčného obdobia členov Rady federácie (štyri roky, s možnosťou dvoch obnovení) a že Commissione federale di garanzia (Garančná komisia federácie)⁶⁶ ktorú takisto vymenúva Rada federácie, má právomoc odvolať ich, okrem iného, „ak je to vhodné z vážnych dôvodov“⁶⁷.

111. Pokiaľ ide o zloženie Rady federácie, štrnásť z jej dvadsiatich členov volia rôzne národné futbalové ligy,⁶⁸ ktoré sú zase výtvorom futbalových klubov, ktorých funkcionári môžu byť, ako v tomto prípade, účastníkmi konaní pred uvedenými orgánmi federácie.

112. Pokiaľ ide o Garančnú radu pre šport, vymenovanie jej členov je vyhradené Národnej rade CONI.⁶⁹ Dĺžka ich funkčného obdobia (štyri roky) zodpovedá dĺžke funkčného obdobia členov tejto rady.⁷⁰ Národná rada vymenúva aj členov Commissione di garanzia degli organi di giustizia, di controllo e di tutela dell'etica sportiva (garančná komisia orgánov súdnictva, dohľadu a ochrany športovej etiky), ktorá má právomoc odvolávať členov Garančnej rady pre šport.⁷¹ Zloženie národnej rady sa vyznačuje prítomnosťou zástupcov národných športových federácií, ktorých hlasy musia tvoriť väčšinu hlasujúcich v tomto orgáne.⁷²

113. Prináleží vnútroštátnemu súdu, aby so zreteľom na skutočnosti, ktoré boli práve pripomenuté, preskúmal, či niektorý z orgánov športového súdnictva v Taliansku predstavuje „súdny orgán“ v zmysle práva Únie. Ak by to tak bolo, systém športového súdnictva navrhnutý talianskym zákonodarcom, posudzovaný ako celok, by nebol nezlučiteľný s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ.

Návrh

114. Vzhľadom na uvedené navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prvú a tretiu prejudiciálnu otázku, ktoré položil Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko), odpovedal takto:

1. Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá obmedzuje preskúmanie zákonnosti disciplinárnych sankcií, o aké ide v prejednávanej veci, „súdny orgán“ v zmysle práva Únie, na incidenčné preskúmanie, ktoré môže v prípade nezákonnosti viesť výlučne k priznaniu peňažnej náhrady osobám, ktorým boli tieto sankcie

⁶⁴ Pozri článok 27 ods. 3 Statuto della FIGC (stanovy FIGC), ktoré schválila Národná rada CONI, rozhodnutím č. 479 z 20. novembra 2024.

⁶⁵ Pozri článok 35 ods. 1 stanov FIGC.

⁶⁶ Garančná komisia federácie je orgánom, ktorého hlavnou úlohou je overovať, či členovia súdu federácie a Odvolacieho súdu federácie spĺňajú podmienky vyžadované na výkon tejto funkcie [pozri článok 5 ods. 3 Codice di Giustizia Sportiva CONI (Kódex športového súdnictva CONI), rozhodnutie č. 1538, Národná rada z 9. novembra 2015, ktoré schválil decreto Presidenza Consiglio dei Ministri (dekrét predsedu Rady ministrov) 16. decembra 2015].

⁶⁷ Pozri článok 5 ods. 3 Kódexu športového súdnictva CONI a článok 34 stanov FIGC.

⁶⁸ Pozri článok 26 stanov FIGC.

⁶⁹ Pozri článok 6 ods. 4 bod 11) stanov CONI.

⁷⁰ Pozri článok 5 ods. 2 a článok 12a ods. 7 stanov CONI.

⁷¹ Pozri článok 13b ods. 3 stanov CONI.

⁷² Pozri článok 6 ods. 3 stanov CONI.

uložené. Tieto súdy musia byť oprávnené zrušiť takéto sankcie a v prípade potreby nariadiť predbežné opatrenia, ktoré umožňujú zabezpečiť plnú účinnosť budúceho súdneho rozhodnutia vo veci samej.

2. Články 45 a 56 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby taká vnútroštátna právna úprava, o akú ide v prejednávanej veci, umožňovala športovým orgánom uložiť funkcionárovi športového klubu disciplinárnu sankciu zakazujúcu mu vykonávať jeho profesionálnu činnosť na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni na dobu 24 mesiacov, pokiaľ sú táto právna úprava a sankcie určené na zabezpečenie jej dodržiavania odôvodnené sledovaním legitímneho cieľa všeobecného záujmu a pokiaľ sa stanovenie týchto sankcií riadi transparentnými, objektívnymi, nediskriminačnými a primeranými kritériami. Rovnako ani články 101 a 102 ZFEÚ nebránia takejto vnútroštátnej právnej úprave.